

Kraj podpoří
lékaře
strana 2

Nominujte na ceny
cestovního ruchu
strana 6

Seniorské cestování
pokračuje
strana 7

Krajánek

ČÍSLO 3 | BŘEZEN 2026 | ROČNÍK 25 | NÁKLAD 292 000 KS

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Olomoucký kraj nově zavádí slevy na jízdném pro válečné veterány

Počet cestujících po zavedení krajských slev výrazně narostl.

Foto | Olomoucký kraj

Ke skupině studentů a seniorů, kteří mají v Olomouckém kraji zvýhodněné ceny ve veřejné dopravě, se od března přidávají váleční veteráni. Právě jim hejtmanství umožní cestovat hromadnou dopravou zdarma.

„Chceme tímto krokem poděkovat lidem, kteří pro naši zemi vykonali mnoho dobrého a riskovali přitom často svoje zdraví i životy. Orientačně se tyto slevy mohou týkat zhruba dvou tisíc osob,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Bezplatnou jízdu vlaky a autobusy budou mít nejen druhováleční veteráni, ale také účastníci odboje a lidé, kteří působili například na misích v Afghánistánu, Iráku nebo v bývalé Jugoslávii.

„Pokud jde o druhoválečné veterány, kromě nich bude mít jízdu zdarma také jejich doprovod. Jedná se totiž o osoby vyššího věku, které často potřebují nějakou formu asistence,“ dodal Bohuslav Hudec, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast dopravy.

Nárok na jízdné zdarma mohou veteráni prokázat jak papírovým dokladem, tak i přes aplikaci MobilOK. S apkou je to pohodlnější, protože s sebou cestující nemusí vozit žádný papír, ale jen mobil s nainstalovaným programem.

„Pro získání tohoto zvýhodnění stačí navštívit informační kancelář příměstské autobusové dopravy s mobilní aplikací MobilOK, kde cestujícímu nastaví slevový profil a roční jízdenku k bezplatné přepravě. K prokázání nároku žadatel předloží průkaz válečného veterána nebo osvědčení o účastnících odboje a odporu proti komunismu spolu s občanským průkazem,“ doplnila Kateřina Suchánková, ředitelka Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK), který má dopravu v regionu na starosti.

Zmiňované kanceláře najdou lidé zpravidla v každém okresním městě na autobusovém nádraží nebo v jeho blízkosti. Přesné adresy jsou k dispozici na webu idsok.cz. Slevy pro veterány neplatí pouze v MHD v Olomouci a Přerově, lidé je mohou čerpat na stovkách dalších autobusových linek a vlakových spojů.

Slevy přilákaly více cestujících

Vloni zavedené slevy pro studenty a seniory přilákaly do vlaků a autobusů více cestujících než v době, kdy zlevněné jízdné nebylo. „Od července do konce roku 2025 přepravily vlaky a autobusy v Olomouckém kraji zhruba o 461 tisíc osob více než za stejné období v roce 2024. Nejvíce cestujících přibýlo mezi studenty,“ dodala Suchánková.

Studenti a seniory měli v regionu nárok na slevu padesát procent z jízdného. Hejtmanství ji vloni zvedlo na 75 procent, takže obě skupiny cestujících jezdí jen za čtvrtinu běžné ceny.

Jaroslav Kropáč

SLOVO HEJTMANA

Gesto

Kam jste jeli naposledy na hezký výlet vlakem? A máte raději vlak, nebo autobus? Veřejná doprava byla až donedávna tak trošku popelkou. Naštěstí se to v poslední době docela rychle mění a je moc dobře, že k lepšímu.

Cestování veřejnou dopravou má vůbec spoustu výhod – je levnější, ekologičtější, často rychlejší, protože na železnicích nejsou zácpy. Ve vlaku i v autobusu může člověk pracovat nebo se jen kochat krajinou či přemýšlet.

Na kraji jsme přemýšleli o tom, jak cestování veřejnou hromadnou dopravou ještě více zatraktivnit. Takže jsme už vloni zavedli slevy pro studenty i seniory, které se nám teď hezky vrací v podobě většího počtu přepravených cestujících. Objednali jsme také u dopravců moderní vlaky i autobusy, aby byla jízda pohodlná.

A taky jsme chtěli poděkovat lidem, kteří se zasloužili o to, že můžeme žít ve svobodné zemi. Nově proto zavádíme výrazné slevy pro válečné veterány. O podrobnostech se dočtete v aktuálním vydání krajského zpravodaje.

Vím, že je to hlavně gesto a že je to maličkost. Jako poděkování a vyjádření úcty k válečným veteránům se to ale, myslím, docela hodí.

Přeji vám šťastnou cestu, ať míříte kamkoli.

Ladislav Okleštěk,
váš hejtmán Olomouckého kraje

ČÍSLO MĚSÍCE

44 060 614 Kč

Tolik ušetřily rodiny v kraji na základě údajů o prodaných jízdních dokladech v období od srpna do prosince 2025. A to díky zavedení slev na jízdném ve výši 75 procent u vybraných kategorií cestujících.

V Olomouci vznikne muzeum, které představí historii zdraví

Muzeum zdraví přiblíží historii lékařství. Vznikne v areálu olomoucké fakultky, realizace má odstartovat už v roce 2026. Vizualizace | Olomoucký kraj

Olomoucký kraj, Fakultní nemocnice Olomouc (FNOL) a krajem zřizované vlastivědné muzeum společně připraví projekt nového Muzea zdraví. To vznikne v areálu olomoucké fakultky a bude návštěvníkům přibližovat historii lékařství. Akce vyjde na stovky milionů korun, velkou část ale mohou pokrýt dotace, o které hejtmánství požádá.

„Muzeum zdraví se stane součástí osvěty, propojí zajímavou historií lékařství se současností a také zdůrazní úlohu zdravotní prevence,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Všichni tři účastníci projektu – nemocnice, kraj i muzeum – si rozdělí úkoly. Fakultka se postará o samotné stavební práce ve svém areálu. Zřízení expozice

a depozitáře si vezme na starost hejtmánství a pracovníci muzea.

„Pokud půjde vše podle plánu, k realizaci projektu dojde už v letech 2026 a 2027 s tím, že kraj může svoje náklady snížit díky smysluplnému využití evropských dotací, které pokryjí až 85 procent způsobilých výdajů,“ dodal Pavel Jelínek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast SMART a strategický rozvoj.

Dosud jediné muzeum, které se zaměřuje na oblast zdravotnictví a zdraví, se nachází v Praze, na východ od Karlova mostu už žádné jiné není. Výstavba nového muzea zapadá do krajské strategie OLIVIE, která se zaměřuje na zdravý životní styl a udržitelný rozvoj regionu.

Jaroslav Kropáč

Gymnazisté lákali na víkend v Opolském vojvodství

Speciální cenou pro tým, který česko-polskou porotu nejvíce zaujal, bylo pozvání do Opolského vojvodství. Foto | Olomoucký kraj

Téměř 60 studentů gymnázií Olomouckého kraje se zapojilo do soutěže, která měla za úkol představit partnerský region Opolské vojvodství v Polsku. V soutěži „Pozvi na víkend do Opolského vojvodství“ studenti vytvářeli prezentaci, v níž se dle svého uvážení zaměřili na památky, přírodu, gastronomii, osobnosti nebo zážitky, které region nabízí. V porotě zasedli hosté z partnerského

regionu a prezentace hodnotil také náměstek hejtmána Svatoopluk Binder a ředitel Centrály cestovního ruchu Olomouckého kraje Radek Stojan. Práce studentů představily Opolské vojvodství tak, aby zaujalo různé skupiny návštěvníků. Vítězové získali regionální ceny a nejlepší z týmů obdržel pozvání na návštěvu přímo do Opolského vojvodství.

Žaneta Jančaříková

KRÁTCE Z DOPRAVY

Olomoucký kraj pořídil dva cyklovozíky, každý má kapacitu 20 kol

Nové cyklovozíky jezdí na **lince 904** v relaci Olomouc – Ovčárna – Jeseník a zpět na **lince 849** v relaci Olomouc – Plumlov – Konice a zpět. V provozu jsou od května do konce září vždy o víkendech a státních svátcích.

Výluky na tratích po povodních a obnova drážní dopravy

Výluka na trati **295 (Vápenná – Velká Kraš – Javorník)** bude prodloužena **do 15. dubna**. Výluka na trati **318 (Jeseník – Mikulovice)** bude prodloužena **do 31. března**. Plánovaná doba výluky se může podle aktuální situace ještě upravovat.

Podnikatelem roku se stal Petr Paksi z přerovské firmy

Petr Paksi (na fotografii v popředí) je Podnikatelem roku Olomouckého kraje pro rok 2025.

Foto | archiv pořadatelů

Soutěž EY Podnikatel Olomouckého kraje má pro rok 2025 vítěze – je jím Petr Paksi, majitel přerovské firmy JAP FUTURE, která vyrábí například designové dveře a skleněné stěny. Ocenění převzal v Červeném kostele v Olomouci v úterý 24. února.

„Vím, že podnikat v dnešní době není úplně jednoduché. O to více si cením všech lidí, kteří do toho jdou. Bez podnikatelů by společnost nefungovala. Chci jim za jejich práci moc poděkovat – ať už jde o drobné živnostníky, střední firmy, nebo velké společnosti,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Petr Paksi nastoupil do společnosti před pětadvaceti lety jako výkonný ředitel a postupně ji díky svým inovacím, vizím

a především výsledkům převzal coby většinový vlastník.

„Jsem obrovsky hrdý na to, že tu mohu stát po boku svých podnikatelských vzorů a zároveň že ti samí lidé nyní takovým způsobem vyhodnotili a ocenili naši práci. Už loni jsme se dostali do finále, až letos to vyšlo. Pro mě jako podnikatele je důležitá konzistence, nepolevit, vydržet a každý den v úsilí trochu přidat. Získání titulu je důkazem, že se to snad vyplácí,“ sdělil Petr Paksi.

Firma nabízí nejen na českém trhu interiérová a stavební řešení s nápaditým designem. Zaměřuje se například na návrhy dveří, posuvných systémů, skleněných stěn a nerezových zábradlí i schodišť.

„Žádné podnikání se neobejde bez rizika. Jsem moc rád, že ti, kteří se soutěže EY Podnikatel roku zúčastnili, do rizika šli, proměnili ho v úspěch a motivovali další lidi. Moc si jejich práce i přístupu vážím,“ dodal Pavel Jelínek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro strategický rozvoj a IT.

V Olomouckém kraji byl Podnikatel roku vyhlášen už po dvacáté. Vítězové dalších regionálních kol se setkají 3. března na slavnostním galavečeru ve Španělském sále Pražského hradu. Absolutní vítěz – držitel titulu EY Podnikatel roku 2025 České republiky – bude reprezentovat Česko na světovém finále v Monaku.

Eva Knajblová

Kraj podpoří lékaře tam, kde nejvíce chybí

Nedostatek lékařů v některých částech Olomouckého kraje trápí obyvatele regionu už mnoho let. Hejtmánství proto přišlo s nápadem, jak mnohde tristi situací řešit. Finančně podpoří doktory, kteří se ve vybraných lokalitách rozhodnou léčit. Novinkou jsou také stipendia pro studenty zubního lékařství – získat mohou až 300 tisíc korun, pokud se zavážou ordinovat v místech, kde je zubařů málo.

„Konkrétně půjde o podporu ordinací na Hanušovicích, Javornicku, Jesenicku, Konicku, Zábřežsku a také na Zlatohorsku a Moravskobereounsku. Podpoříme vznik ordinací praktických lékařů, lékařů pro děti a dorost a také zubařů,“ přiblížil nastavení nového dotačního programu Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Právě ve vyjmenovaných lokalitách je dostupnost lékařů oproti zbylým místům kraje menší. Krizi způsobilo to, že část starších doktorů bez náhrady odešla

do důchodu a noví lékaři dávají přednost větším městům, kde mají zajištěný dostatek pacientů.

„V novém dotačním programu je pro lékaře připraveno celkem pět milionů korun, přičemž minimální výše podpory činí tři sta tisíc korun a maximální šest set tisíc. Podpořené ordinace budou muset fungovat nejméně patnáct hodin týdně po dobu čtyř let,“ řekl Vladimír Lichnovský, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast zdravotnictví.

Krajská podpora bude ryze účelová – nebude sloužit na platy lékařů, ale na vytvoření nové ordinace nebo převzetí či rozšíření stávající. Žadatelé, tedy lékaři nebo společnosti, které lékařskou péči poskytují, budou moci čerpat peníze například na nákup zdravotnického materiálu, technického vybavení nebo na nájem prostor či platbu energií.

„Nový dotační program spustíme v tomto roce s tím, že lékaři dostanou předem všechny

potřebné informace a připravíme pro ně i semináře, kde se o možnostech krajské podpory dozví bližší informace,“ dodal Lichnovský.

Dalším novým dotačním programem v oblasti zdravotnictví jsou stipendia pro studenty stomatology – tedy budoucí zubaře. Pokud se zavážou, že ve vybraných částech kraje budou po úspěšném dostudování provozovat praxi, mohou získat stipendium ve výši až 300 tisíc korun za akademický rok, přičemž podpora je určena pro studenty čtvrtých a pátých ročníků lékařských fakult.

„Tímto způsobem chceme opět podpořit lokality, kde dnes pracuje málo zubařů nebo tam nejsou žádní. Stipendia mají mladé zubní lékaře motivovat k tomu, aby si v těchto regionech otevřeli praxi a po předem stanovenou dobu ji tam také vykonávali,“ uvedl hejtmán Okleštěk.

Jaroslav Kropáč

Bohuslav Hudec: Doprava je klíčem ke všemu

Bohuslav Hudec, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast dopravy a dotací.

Foto | Olomoucký kraj

Kdy budou konečně opravené všechny silnice? Proč je důležité stavět cyklostezky a v čem vyniká železniční doprava v Olomouckém kraji? Rozhovor na dopravní téma tentokrát vedeme s Bohuslavem Hudcem, krajským náměstkem, který má dopravu v regionu na starost.

Dočkáme se někdy doby, kdy budou opraveny všechny silnice v Olomouckém kraji? Zvláště teď na jaře je to místy opravdu hrůza...

Tak teoreticky je možné všechno, ale prakticky je to téměř vyloučené.

Proč?

Je to velmi jednoduché. Kraj zdědil silnice od státu ve velmi špatném stavu a v době, kdy silnice druhých a třetích tříd přecházely pod správu kraje, potřebovaly investice v řádech miliard korun. Tyto peníze stát krajům nikdy nedal. To je první důvod.

A druhý?

I kdybychom ty peníze měli, chyběli by nám na opravy lidé

a technika. Firmy prostě takové kapacity nemají.

A kdyby je měly?

Kdyby je měly, tak ani přesto by nešlo opravit všechny rozbité cesty naráz, protože by nebylo kudy vést objížděné trasy.

Takže se lepších cest nedočkáme?

Dočkáme, ale nebude to hned. Musíme postupovat systematicky. Hodně nám situaci zkomplikovaly povodně v roce 2024. Do obnovy komunikací půjde tři a půl miliardy korun. To je rekordní částka. Na řadě míst už opravené silnice jsou.

Neutrácí kraj zbytečně za cyklostezky?

Kraj za cyklostezky neutrácí, do cyklostezek investuje. Vráti

se nám v lepší bezpečnosti na silnicích, v ekologičtější dopravě. Ty výhody nemusí být vidět hned, ale časem se začnou projevovat. Jen letos chceme

“
K realizaci je připraveno dalších deset cyklostezek.

výstavbu cyklostezek dotovat částkou dvacet milionů korun. K realizaci je připraveno dalších deset nových projektů na cyklostezky.

Tím se dostáváme k dalšímu tématu – dotování a slevy na veřejnou dopravu. Ty se také vyplatí?

Slevy na jízdném pro studenty, seniory a nově i pro válečné veterány mají obrovský přínos. Roste díky nim počet lidí, kteří veřejnou dopravou jezdí. Pro kraj to znamená menší opotřebávání silnic a ekologičtější

dopravu. Navíc mám za to, že lidé mají právo na kvalitní a cenově dostupnou dopravu.

Kdy jste jel naposledy vlakem?

Asi před týdnem do Šumperka. Mimochodem, Šumpersko a Jesenícko jsou prvními regiony v Česku, které mají kompletně bezbariérové vlaky.

Tak kdyby nic jiného, tak drážní doprava je alespoň bezpečnější než jízda autem.

To jistě ano, ale je také pohodlnější a rychlejší. Pokud jde o bezpečnost na silnicích, i do ní investujeme.

Jak?

Patnáct milionů korun rozdává letos kraj na dotacích obcím a městům, kde chtějí stavět nové přechody pro chodce a další opatření, která přispějí ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Další deset milionů korun máme připraveno na stavbu a modernizaci vybavení dětských dopravních hřišť. Než děti vyrazí na cestu, musí vědět, jak se na silnicích chovat.

SLOVO ODBORNÍKA

Kateřina Suchánková
ředitelka společnosti Koordinátor
Integrovaného dopravního
systému Olomouckého kraje

Využívání veřejné dopravy je na vzestupu

Dopravní obslužnost v Olomouckém kraji prochází neustálým vývojem. Zájem cestujících o veřejnou dopravu roste. Tento trend potvrzuje, že investice do modernizace vozidel, infrastruktury i koordinace spojů nesou výsledky.

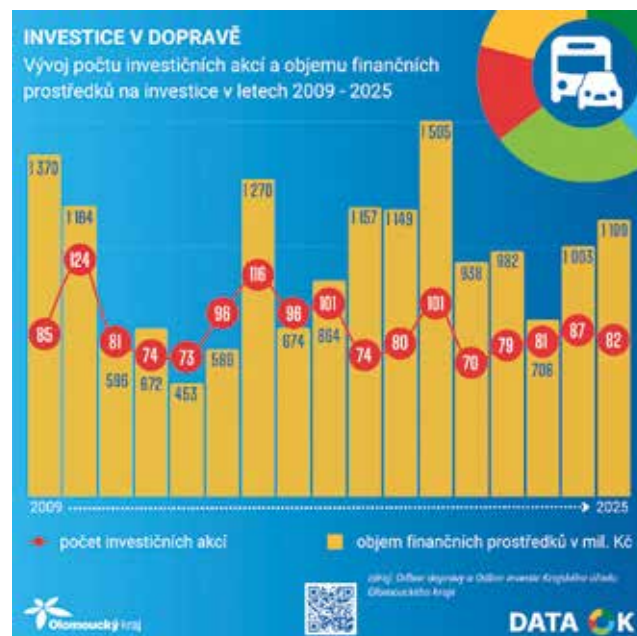
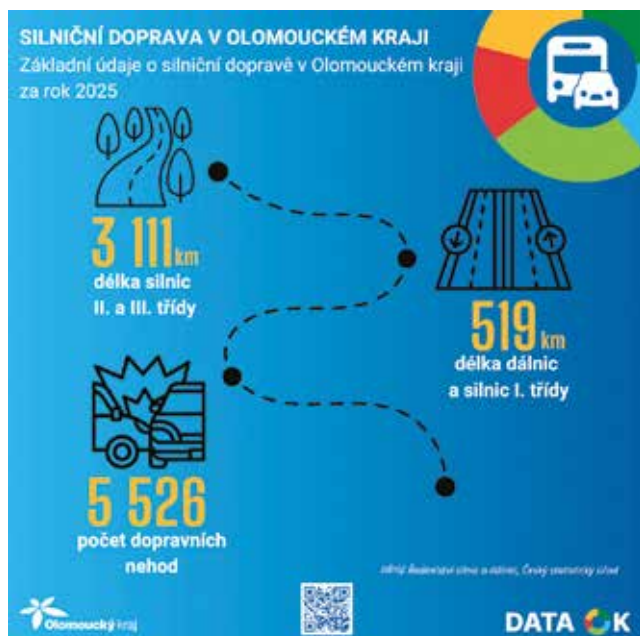
Veřejná doprava je alternativou k automobilové dopravě. Významnou roli hraje integrovaný dopravní systém. Ten umožňuje cestovat na jeden jízdní doklad autobusovou i železniční dopravou. Klíčovým prvkem je systém IDSOK zajišťující provázanost jednotlivých spojů i přehledné tarifní podmínky. Roli hraje i ekologický aspekt – lidé zohledňují dopady dopravy na životní prostředí.

Na železničních tratích v regionu přibýly nízkopodlažní jednotky RegioPanter. Kraj vyhodnocuje vytíženost jednotlivých linek, reaguje na poptávku a v exponovaných časech posiluje spoje. Významná je dopravní obsluha menších obcí.

Mezi výzvy, kterým kraj čelí, patří financování provozu veřejné dopravy, nedostatek řidičů či modernizace infrastruktury. Rozvíjíme online odbavení a poskytování aktuálních informací o provozu. Mimo mobilní a webovou aplikaci získají cestující informaci také na 1/3 zastávek vybavených QR kódy s přímým propojením na dispečink.

Dopravní obslužnost v Olomouckém kraji stojí na pevných základech. Zájem cestujících potvrzuje, že kvalitní a spolehlivá veřejná doprava má v regionu místo a představuje klíčový prvek udržitelného rozvoje.

Jaroslav Kropáč

Hejtmanství pomůže starostům s energiemi. Nabídne odborníky

Splnit složitou evropskou a národní legislativu, která se týká hospodaření obcí s energiemi, teď bude pro starostky a starosty jednodušší. A to díky Olomouckému kraji, který pro ně v rámci svého Energetického centra zavádí bezplatné poradenství.

„Obcím nabídneme poradenskou službu prostřednictvím našich odborníků, kteří jsou dostupní v každé části regionu. Jejich seznam i kontakty už dostaly obce do datové schránky,“ upozornil Vladimír Lichnovský, první náměstek hejtmána Olomouckého kraje.

Obce musí plnit řadu povinností v oblasti energetiky a od 1. ledna jim po novele zákona o hospodaření energií přibýly

další. Každé doporučení, jak se s těmito požadavky vyrovnat, je přínosné – zejména pro obce, které si nemohou dovolit vlastní energetické poradce.

„Toto je jeden z důvodů, proč jsme Energetické centrum zakládali, abychom obcím pomohli zvládnout složitou legislativu. Připravujeme osobní setkání, kde starostům naši bezplatnou poradenskou činnost přiblížíme,“ řekl Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje.

Energetické centrum Olomouckého kraje se zaměřuje hlavně na úspory energií v budovách, které vlastní kraj. Osvěta a poradenská činnost pro obce i města jsou další náplní jeho práce.

Jaroslav Kropáč

VÍTE, ŽE...

...mobilní aplikace MobilOK nabízí celý sortiment jízdenek IDSOK? Vyhledá spojení na vlaky, autobusy a MHD v IDSOK s informací o případném zpoždění. Studenti s ISIC si ověří nárok na slevu přímo v aplikaci. A navíc je jejím prostřednictvím možné vrátit časovou jízdenku, pokud například onemocníte. Elektronické jízdné je navíc levnější.

Plyšoví medvídci k nehodám, hasičům na ně přispěl kraj

Požáry, dopravní nehody i jiné krizové situace – vždy jde o velmi psychicky náročné momenty. Tím spíš, když jsou jejich účastníky děti. Profesionální hasiči v kraji proto už osm let využívají v takových chvílích při komunikaci s dětmi plyšové hračky.

„Ačkoli může plyšák působit jako drobnost, je to při komunikaci s dětmi ověřený nástroj první psychologické pomoci. Medvídek jim pomáhá zvládnout náročné chvíle, zmírňuje šok a odvádí pozornost od traumatizující události,“ řekl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Hejtmanství teď nakoupilo dvě stovky plyšových hraček, aby si hasiči napříč krajem mohli doplnit zásoby. Plyšáky společně s dalšími edukačními předměty, které budou používány při preventivně výchovných akcích, předal hejtman Ladislav Okleštěk hasičům na centrální stanici v Olomouci. „Pro různé

Ředitel Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje Karel Kolářik (vlevo) při předání hraček a výukových materiálů spolu s hejtmánem Ladislavem Okleštěkem. Foto | Olomoucký kraj

preventivně výchovné programy, které hasiči pro děti pořádají, jsme vytvořili hasičské kartetní kvarteto Stalo se, a co teď? Zábavnou formou představuje hasičské vybavení a techniku. Současně podporuje postřeh i paměť hráčů. Hasiči mají k dispozici celkem 1 500 kusů,“ uvedl Pavel Tuček, vedoucí oddělení

krizového řízení Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Druhým materiálem je hra typu „dobble“. Také ona zábavným způsobem seznamuje děti s hasičským vybavením a podporuje jejich zájem o požární techniku. Hasiči dostali 1 700 kusů této hry.

Eva Knajblová

Špičková mamografická prevence nově v Jeseníku

Jesenická nemocnice ve středu 4. února slavnostně otevřela nové mamografické pracoviště, které výrazně usnadňuje

Nové mamografické pracoviště funguje v Jeseníku od února

Nový mamograf rozšířil služby nemocnice v Jeseníku. Foto | archiv Nemocnice AGEL Jeseník

dostupnost prevence rakoviny prsu na Jesenícku. Nachází se v budově A se vstupem z Tyršovy ulice a je vybaveno moderním digitálním mamografem

s 3D tomosyntézou a umělou inteligencí.

Pracoviště vzniklo jako detašované mamocentrum Nemocnice AGEL Prostějov. Preventivní screening je tu hrazen ženám od 45 let, ženy od 40 let mohou vyšetření absolvovat jako samoplátkyně.

Významnou roli v celém procesu vzniku nového mamografického pracoviště sehrál Olomoucký kraj, který intenzivně jednal s rezortem zdravotnictví o rozšíření screeningové sítě. Slavnostního otevření se zúčastnil také náměstek hejtmána Vladimír Lichnovský.

Petra Laštůvková

ZAJÍMAVÁ MÍSTA | PŘÍRODNÍ REZERVACE VIDNAVSKÉ MOKŘINY – ZA RAŠELINNÝMI LOUKAMI A MODRÁSKY

Přijměte pozvání do přírodní rezervace Vidnavské mokřiny, která se nachází asi 1 km severovýchodně od města Vidnava v okrese Jeseník.

Přístupná je i pro maminky s kočárky, a to po cestě vedoucí z Mírového náměstí přes místní část Krasov. Rezervace již 30 let chrání rašelinné a mokřadní louky se vzácnými společenstvy rostlin a živočichů. Zároveň byla v roce 2005 vyhlášena evropsky významnou lokalitou pro silně ohroženého motýla modráška bahenního. V území se dříve těžila rašelina. Největšího rozmachu zde její dobývání dosáhlo na přelomu 60. a 70. let 19. století.

Proč je přírodní rezervace Vidnavské mokřiny výjimečná?

Jedná se o poslední dochované nížinný mokřad nadregionálního významu na Jesenícku. Najdeme zde zčásti meliorované rašelinné

louky vzniklé zazemňováním bažin v bezodtokovém území a další cenná mokřadní a vodní společenstva rostlin a živočichů.

Na lokalitě se dále vyskytuje přes 50 druhů ptáků, z nichž zde téměř 40 druhů i hnízdí. Spatříme tu např. 2 druhy motáků, chrástaly vodní či rákosníky velké. V červenci a srpnu zde můžeme potkat motýla modráška bahenního, který má pozoruhodný životní cyklus.

O modráškovi vázaném na mravence a krvavce

Tento modrášek je vázaný na extenzivně využívané vlhké louky se zachovalým vodním režimem, na nichž roste jeho živná rostlina krvavec toten. Samice modráška kladé několik vajíček do květních hlávek této rostliny. Housenky se živí v semenících květů po dobu 3 týdnů. Ve čtvrtém instaru pak vypadávají pod živnou rostlinu, kde jsou

Součástí lokality jsou i rozsáhlé vodní plochy. (nahore) Modrášek bahenní. (vlevo)

Foto | Lukáš Konečný
Foto | František John

za několik minut adoptovány a přeneseny mravenci rodu Myrmica dovnitř mravenišť. V nich se housenky nechávají dělnicemi krmit, ale chovají se i jako predátoři a požírají larvy mravenců. Uhlavodíky na povrchu těla housenek odpovídá za pach dokonale napodobují vůni mravenčích larev. Housenky pak mimo tuto chemickou kamufláž napodobují i akustickou komunikaci mravenců – zvuk vydávaný

mravenčí královnou. Housenky v mraveništi jednou až dvakrát prezimují, pak se kuklí a čerstvě vylíhlí motýli z nich vylézají na povrch. Dospělí modrásci sají především na kvetoucích krvavcích a žijí pouze několik dní.

Jak o rezervaci pečujeme?

Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Olomouckého kraje jako správce rezervace zajišťuje pravidelné

sečení luk, odstraňování rákosu a náletových dřevin a obnovu tůň. Kosení luk probíhá před dobou letu dospělců modrášků, tedy nejpozději do 15. června. Kosí se vždy mozaikovitě, tj. v každoročně jinak umístěných ploškách, kdy v daném roce je posečena vždy jen část louky a zbytek (15–20 %) je ponechán bez zásahu. Proč? Aby byl zachován dostatečný potravní zdroj i úkryt pro motýly a další živočichy. Zároveň jsou při seči obsekávána místa s výskytem chráněných druhů rostlin (např. vzácnější druhy ostřice, suchopýry či prstnatce), aby se tyto rostliny mohly vysemenit.

Při návštěvě rezervace, prosím, respektujte zákaz sběru či odchytu rostlin a živočichů a pestrý život obdivujte jen očima, případně lovitě beze zbraní skrz hledáček fotoaparátu či kamery.

Děkujeme, že pomáháte chránit a objevovat přírodní krásy Olomouckého kraje.

Martina Huběnková,
Agentura ochrany přírody
a krajiny ČR

Víra pod dozorem StB – příběh Josefa Hanulíka

V Československu sedmdesátých a osmdesátých let neplatilo jen „nepřísané pravidlo“, že náboženství nenáleží veřejný prostor. Náboženské aktivity mimo oficiální církevní struktury byly režimem považovány za nebezpečné a mohly být vyhodnoceny jako „protistátní činnost“.

Na Jesenicku přesto vznikala malá společenství, která se ne nechala odradit. V osmdesátých letech se formovalo charismatické hnutí, do něhož se zapojil i Josef Hanulík.

Dětství poznamenané ztrátou

Josef se narodil 14. května 1957 v Jeseníku jako nejmladší ze čtyř dětí. Rodina žila v Písečné, kam rodiče přišli z Valašska v roce 1946. Když mu byly tři roky, jeho otec zemřel a matka zůstala sama s dětmi. Významnou oporou byl farář Evžen Štula, nahrazoval mu otce a rodině finančně pomáhal. V roce 1968 založil v Písečné skautský oddíl, kam Josef docházel dva roky, než byl zakázán. V dospívání inklinoval k trampingu a poslouchal country. Farář Štula byl později „uklizen“ do obce Rejvíz, na jeho mše se přesto sjížděli věřící.

Charismatické hnutí se začalo na Jesenicku formovat v 70. a 80. letech jako neformální proud katolické víry,

kladoucí důraz na osobní prožitky víry, modlitbu, zpěv a sdílení zkušeností ve společenství. Scházeli se zde rodiny i mladí lidé, kteří se chtěli duchovně setkávat mimo oficiální církevní struktury, a připojovali se i kněží, často tajně vysvěcení nebo dříve věznění. První pravidelné modlitební večery se konaly například u rodiny Šnajdrů v Mikulovicích, postupně se pak společenství rozšiřovalo. Hnutí nabízelo svobodu v duchovním životě a podporovalo propojení věřících.

Setkávání u Šnajdrů

Po návratu z vojenské služby v roce 1978 se Josef více zapojil do komunity věřících a vznikajícího charismatického hnutí. Navštěvoval modlitební setkání u rodiny Šnajdrů v Mikulovicích. Scházeli se zde i další věřící a kněží – Rudolf Smahel, Antonín Dohnal či tajně vysvěcený Stanislav Lekavý. Sdíleli duchovní zkušenosti a organizovali tajné večery v regionu.

Jak Jiří Šnajdr vzpomínal: „Dcery byly věřící a stejný zájem přitahoval další mládež, mezi nimi i budoucí manželé dcer.“ Jeho dceru Anežku si Josef vzal v roce 1982. Manželé žili v Písečné a pokračovali v účasti na setkáních.

Státní bezpečnost účastníky sledovala

Dne 6. prosince 1982 byl Jiří Šnajdr zatčen a roku 1983 odsouzen spolu s Janem Mokřým na deset měsíců odnětí svobody za „maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi“ (§ 178). Josefova manželka Anežka byla předvedena k výslechu: „Po dvou třech hodinách se vrátila... Ale my už jsme věděli, jak se zachovat – odmítli jsme vypovídat.“

Setkávání pokračovalo na různých místech, StB však společenství stále sledovala. Anežka Hanulíková a Helena Dvořáková (další účastnice setkání, žena Václava Dvořáka) byly propuštěny ze zaměstnání ve vojenské ozdravovně v Jeseníku pro účast v sektářském hnutí.

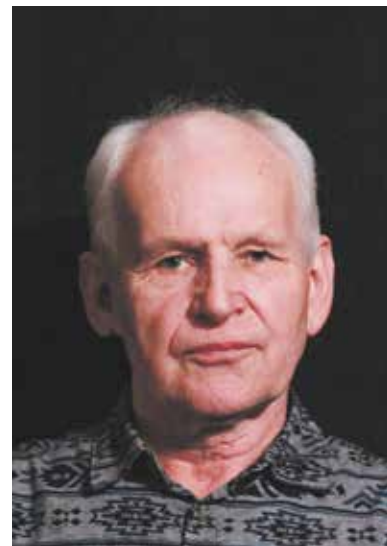
Samizdat a odpor

Josef Hanulík se věnoval i přepisování a šíření samizdatu – materiály o Chartě 77, časopis Velehrad či svědectví

Jiří Šnajdr roku 2014.

Foto | archiv Víta Lucuka

Josef Hanulík v roce 2025.

Foto | archiv Paměť národa

o pronásledování věřících získával od Václava Dvořáka a Augustina Navrátila. Na psacím stroji dokázal vyrobit až čtrnáct kopií, poslední strany už byly špatně čitelné. Tiskoviny se šířily mezi rodiny a komunity a propojily se s celostátní sítí katolického disentu.

Silným momentem byla pouť na Velehradě v roce 1985, kde desetitisíce věřících vypiskaly ministra kultury Klusáka. V říjnu 1988 se zúčastnil i protestu proti internaci Augustina Navrátila, podepsal petici za jeho propuštění i prohlášení Několik vět.

Nebe se zbarvilo do červena

Pamětníci vzpomínají, že 17. listopadu 1989 byla nad Jesenickem vidět polární záře, ne zvykle jasná a červenooranžová, což zpětně někteří považovali za předzvěst konce režimu. Téhož dne se Josef účastnil setkání s knězem a disidentem Václavem Malým v Rapotíně. Setkání mělo duchovní charakter. Malý mluvil o pádu režimu a zvolení Václava Havla prezidentem. Tehdy to přítomným připadalo úsměvné. Ze Svobodné Evropy slyšeli zprávy o dění v Praze.

Po listopadu 1989

Sametová revoluce znamenala zlom. Josef Hanulík vstoupil do veřejného života jako člen Lidové strany a opakovaně byl zvolen zastupitelem obce Písečná, kde žil se svou manželkou i v roce 2025. Společně vychováli pět dětí. Jeho příběh připomíná, že i v době totality vznikaly ostrůvky svobody, které si stát nikdy zcela nepodmanil.

Příběh Josefa Hanulíka jsme mohli zaznamenat díky podpoře města Jeseník. Děkujeme!

Hana Langová/Vít Lucuk, Paměť národa Střední Morava

Anežka Hanulíková v době procesu s Jiřím Šnajdrem.

Foto | archiv Jiřího Šnajdra

Dům v Mikulovicích, kde docházelo k modlitebním setkáním.

Foto | archiv Víta Lucuka

Děkujeme za podporu městu Olomouc a Olomouckému kraji! Paměť národa stále hledá nové pamětníky. Kdybyste věděli o někom, kdo zajímavým způsobem prožil dějiny 20. století, kontaktujte nás, prosím, na e-mailové adrese nebo telefonu: jitka.andrysova@postbellum.cz, 777 763 388.

OKÉNKO STAROSTY

Leoš Hannig
starosta obce Vápenná

Vápenná: živá obec s bohatou historií a jasnou vizí

Obec Vápenná, rozkládající se na ploše přibližně 34 km² a zahrnující i místní část Polka, patří mezi nejvýraznější sídla Jesenicka. Díky své poloze je přirozenou vstupní bránou do oblasti Rychlebských hor a stává se atraktivním místem pro život i návštěvy. V roce 2017 si obec navíc vysloužila prestižní ocenění Vesnice roku

Olomouckého kraje, které potvrdilo její dlouhodobou snahu o kvalitní rozvoj.

Historie Vápenné je pevně spojena s těžbou a zpracováním vápence. Tato činnost po staletí formovala charakter krajiny i místní hospodářství a připomínají ji dodnes zachované lomy, industriální objekty a další technické památky v okolí obce. První zmínky o Vápenné sahají do středověku, kdy postupně vznikala jako významné pracovní a obchodní centrum.

Dnes se obec zaměřuje na moderní a vyvážený rozvoj. Usilujeme o postupné zlepšování veřejného prostoru, modernizaci komunikací, udržovanou zeleň i zvýšení kvality obecních služeb. Velký význam má komunitní život – místní spolky, sportovní organizace i dobrovolní hasiči pořádají během roku

řadu akcí, které posilují sousedské vztahy a přispívají k tomu, že Vápenná zůstává aktivním a soudržným místem.

Vápenná je také vyhledávaným výchozím bodem pro výlety

do přírody a za poznáním Jesenicka, včetně návštěv blízkého města Jeseník. Okolní krajina nabízí širokou škálu možností pro pěší turistiku, cyklovýlety i klidnou rekreaci.

Naší vizí je obec, která se opírá o své kořeny, ale zároveň se dívá dopředu. Obec Vápenná chce být i nadále místem, kde se dobře žije, pracuje a kam se lidé rádi vracejí.

Využíváte k cestování hromadnou dopravu? A jak jste s ní spokojeni?

Janka Grögerová
Olomouc

S městskou hromadnou dopravou a celkově s hromadnou dopravou v Olomouci a okolí spokojená jsem. Využívám těchto služeb celkem pravidelně, jezdím autobusem několikrát týdně. Ve městě i mimo něj. Slevu čerpám už několik let a je to pro mě velký bonus.

Karel Šachr
Olomouc

Hromadnou dopravu nevyužívám vyloženě pravidelně, ale když je potřeba, spoje ve městě i okolí používám a obvykle to je bez problémů. Seniorskou slevu na cestování využívám a beru ji jako velkou výhodu pro cestující, kteří na ni mají nárok.

Miroslava Šachrová
Olomouc

Hromadnou dopravu využívám pravidelně, takřka denně, a s dostupností a nabídkou spojů jsem spokojená. Na četnost a kvalitu spojení si nemůžu stěžovat. Seniorskou slevu využívám a je to skutečně příjemný benefit.

Olga Lorencová
Olomouc

K přepravě využívám prakticky jen hromadnou dopravu, a to už delší dobu. Slevu na jízdném využívám stejně tak od doby, kdy na ni mám nárok, a jsem za ni ráda, je to velká výhoda.

Kde to máte rádi? Nominujte na krajské ceny cestovního ruchu

Jaké je vaše oblíbené turistické místo, kde se cítíte nejlépe, a které lokality vás nejvíce dojmají? Pokud si své zážitky nechcete nechat jen pro sebe, můžete se zapojit do nominací na Ceny za přínos v oblasti cestovního ruchu.

Stačí navštívit webové stránky cenykraje.cz, kde najdete jednoduchý nominační formulář. Na jeho vyplnění máte čas do 31. března. Tak honem, abychom všem lidem, kteří v cestovním ruchu pracují, a všem místům, která nás dojmají, stihli poděkovat. Právě k tomu totiž udílení krajských cen slouží.

A také k tomu, abychom lidem ukázali třeba i méně známá, ale krásná místa našeho regionu.

Vyhlášené kategorie pro rok 2026:

- 1. Novinka v cestovním ruchu** (cíl, produkt, služba...)
- 2. Malebná vyhlídka** (fotopoint, skalní/horská vyhlídka nebo zkratka „jen“ krásné scénické místo...)
- 3. Relax a chill** (lázně, wellness komplex/drobní poskytovatelé wellness služeb, odpočinkové aktivity...)
- 4. Voda a pohoda** (jezera, přehrady, koupaliště, aquaparky, raftingové lokality...)
- 5. Když se setmí** (hvězdárny, noční prohlídky, světelné festivaly, jeskyně...)

Jaroslav Kropáč

Izraelský velvyslanec jednal v Olomouckém kraji. O podpoře turismu i vzdělávání

Velvyslanec Izraele (na fotografii vlevo uprostřed) s doprovodem jednal na olomouckém hejtmánství. Setkání se neslo v přátelském duchu.

Foto | Olomoucký kraj

Olomoucké hejtmánství navštívil v pondělí 23. února izraelský velvyslanec Amir Weissbrod. Společně s předsedou Federace židovských obcí v České republice Petrem Papouškem a prorektorem Moravské vysoké školy Olomouc Tomášem Jelínkem se setkal s náměstkem hejtmana Olomouckého kraje Svatoplukem Binderem.

Jednali se například o možnostech, jak do budoucna podpořit propojení turistického ruchu. Došlo i na témata, která se týkala vzdělávání studentů nebo historie obou zemí. Na znamení úcty vlála po celý den před krajským úřadem izraelská vlajka.

Lenka Kovaříková

Požární stříkačky i systém pro krizové situace. Kraj podpoří hasiče

Téměř 36 miliónů korun letos daruje Olomoucký kraj profesionálním hasičům napříč regionem. Ti peníze využijí například na zajištění provozu sítě Krize, která slouží k informování starostů o mimořádných událostech a komunikaci mezi složkami integrovaného záchranného systému.

„Zajištěná bude technická podpora sítě, roční platba za kmitočty a pronájem optických tras. Síť Krize a její technologie se v minulosti využívaly například při covidové pandemii. Pomáhá ale i v rámci cvičení, při nichž se prověřuje krizové řízení kraje,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Necelé dva milióny korun pak hasiči použijí na pořízení čtyř stříkaček pro zásahy na Olomoucku, Jesenícku, Šumpersku a Prostějovsku. Za dalších šest miliónů zakoupí povodňový modul HFS, který posílí schopnost hasičského záchranného sboru při řešení povodní i jiných událostí spojených s vodním živlem. Jedná se o mobilní čerpací jednotku s vysokou čerpací kapacitou, která bude k dispozici v centrální hasičské stanici v Prostějově a bude využívána při zásazích v celém kraji.

Centrální hasičská stanice v Olomouci zakoupí díky krajskému daru velitelsko-spojový automobil, který poslouží jako mobilní koordinační centrum. Vozidlo bude obsahovat špičkovou moderní techniku – analogové i digitální rádiové spojení, přístup k mobilním telefonním sítím a internetové připojení včetně satelitního internetu.

„Automobil bude také uzpůsoben pro příjem, zpracování a vyhodnocování materiálu získaného z dronů. To rozšíří možnosti, jak prozkoumat prostor při zásahu v reálném čase,“ doplnil hejtmán Okleštěk.

Vybavení stanic v Přerově a Prostějově bude rozšířeno o hasičské kontejnery určené pro zásahy, při nichž je nutné použití speciálního hasiva, jako je prášek, oxid uhličitý nebo hasící pěna. Tyto kontejnery jsou nezbytné zejména při hašení fotovoltických elektráren a dalších technologických zařízení, u nichž není možné použít běžné hasební prostředky. Jejich pořízení reaguje na výrazný nárůst instalací fotovoltiky a s tím související růst počtu požárů. Vzhledem ke specifikům těchto zařízení je nutné zajistit odpovídající vybavení pro řešení mimořádných událostí spojených s jejich provozem.

Eva Knajblová

Peníze nejen na novou techniku daruje Olomoucký kraj profesionálním hasičům.

Foto | Olomoucký kraj

Studenti technických oborů na Kosince se budou odborně připravovat v novém

Od nového školního roku bude na Střední škole technických profesí Olomouc, Kosinova 4, výrazně modernizována odborná výuka žáků díky vybudování Centra odborné přípravy technických oborů (COPTO). Stavba odstartovala v září 2024 a nový komplex nyní čeká na jarní kolaudaci. Výukové pracoviště vzniklo v ulici U Podjezdu 11 v Olomouci a je propojeno nadzemním koridorem s již existujícími dílnami.

Součástí COPTO jsou atraktivní učebny vybavené nejmodernější technikou. Jedná se například o CNC učebnu, kde si žáci budou moci vyzkoušet práci se špičkovými technologiemi přímo v praxi. Učebna je vybavena CNC soustruhem, CNC frézky, laserem a svařovacími agregáty, takže žáci získají praktické dovednosti s technikou, která je využívána v reálném průmyslu. Naučí se základy programování těchto strojů, práci s výkresy i samotnou výrobu strojnických dílů.

Ve výukovém centru školy je také nejmodernější vybavení pro žáky s elektrospeciálními. Jedná se například o PLC automaty pro ovládání moderních výrobních linek (součástí vybavení jsou jejich zmenšené modely), počítačovou učebnu pro výuku programování mikroprocesorů nebo laboratoř telekomunikační a zabezpečovací techniky.

Jana Skácelová

Stavba Centra odborné přípravy technických oborů odstartovala v září, aktuálně čeká na kolaudaci.

Foto | archiv školy

STATISTIKA ZIMNÍ ÚDRŽBY SPRÁVY SILNIC OLOMOUCKÉHO KRAJE

Tisíce ujetých kilometrů, tuny posypové soli a milióny litrů solanky. Správa silnic Olomouckého kraje zveřejnila statistiku za zimu 2025/2026. Zde si můžete přečíst její shrnutí:

- ▶ Údržbová vozidla najela 453 901 kilometrů.
- ▶ Posypáno bylo 241 268 kilometrů silnic.
- ▶ Pluhy byly využity na 116 246 kilometrech silnic.
- ▶ Posypové soli bylo spotřebováno 13 530 tun.
- ▶ Solanky bylo spotřebováno 3 431 167 litrů.
- ▶ Inertního posypového materiálu, který slouží k mechanickému zdrsnění povrchů, bylo využito 108 581 tun.

Nezůstávejte na to sami: Pomoc pro seniory i jejich rodiny

Přibývajícím věkem s sebou přináší řadu změn. Může jít o omezení pohyblivosti, zhoršení paměti, dlouhodobé onemocnění nebo například ztrátu životního partnera. Každá z těchto situací znamená zásah do každodenního života seniora i jeho rodiny. Lidé však často vyhledávají pomoc až ve chvíli, kdy je pro ně situace téměř nezvladatelná. Pečující bývají vyčerpaní, nevědí, jak dál postupovat, a zároveň mají obavy, zda jejich blízký tuto službu přijme. Někdy se proto může zdát, že jediným řešením je odchod do pobytového zařízení. Ne vždy je to však nutné, může vám v tom pomoci ambulantní služba – centrum denních

služeb. Takovou službu poskytuje organizace Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o., která dále nabízí chráněné bydlení a pečovatelskou službu.

Centrum denních služeb pomáhá seniorům a lidem nad 50 let s chronickým duševním onemocněním, včetně různých forem demence. Pomáhá zvládat běžné denní činnosti, posiluje dovednosti při péči o vlastní osobu a současně umožňuje pravidelný kontakt s vrstevníky, společné aktivity i procvičování paměti. Jednou ze společných činností bylo v únoru masopustní veselí, kdy jsme si v pestrých kostýmech připomněli kouzlo této krásné lidové tradice.

Atmosféra byla velmi příjemná, nechyběl zpěv, tanec ani dobrá nálada.

Centrum denních služeb je otevřeno v pondělí až pátek od 6:30 do 19:00 hodin a v sobotu od 6:30 do 17:30 hodin (mimo státní a ostatní svátky).

Bližší informace vám poskytne vedoucí Centra L. Hrabcová na tel.: 585 754 615 nebo 606 094 502 či sociální pracovnice V. Blahušová na tel.: 601 587 990. Více informací naleznete také na webu. Centrum sídlí na adrese Rooseveltova 88a, Olomouc-Nové Sady.

Lenka Hrabcová

www.sluzbyproseniory.cz

Děti si zkusily práci se šicím strojem

Chráněná dílna Opět Použij z Prostějova se zaměřila i na práci s nejmenšími. Děti si zde ušily zajíčka. Foto | archiv dílny

Krejčovina je staré řemeslo, v poslední době ale zájem o něj povadá. Co s tím? Chráněná dílna Opět Použij z Prostějova nenabízí pouze šicí dílny pro dospělé i děti. Část týmu zavítala do MŠ a ZŠ Myslejovice s dětským šicím strojem a doprovodnými aktivitami. Ušít zajíčka, vycpat,

obstříhnout, vyrobit mašličku a ocásek – práce nad hlavu.

Vymezený čas utekl jako voda. Stálo to však za to, každé dítě se mohlo pochlubit vlastnoručním výrobkem. Podle komentářů dětí mají někteří zajíčci už místo v dětské posteli jistě.

Eva Ševčíková

Kraj letos rozšíří seniorské cestování. Nově i na Slovensko

Olomoucký kraj letos rozšíří úspěšný projekt Seniorského cestování o další místa, kam se budou moci lidé nad 60 let vypravit. K regionálním turistickým aktivitám se nově přidají i zajímavé lokality z Moravskoslezského a Trnavského samosprávného kraje na Slovensku. Cena za vybraný výlet se díky dvoumilionové krajské podpoře bude pohybovat podle zvoleného cíle od tří set do pěti set korun.

„Projekt podporuje aktivní život seniorů i turistický ruch. Cesty na Slovensko a do Moravskoslezského kraje jsou pilotním projektem – do každého regionu letos vypravíme čtyři zájezdy. Konkrétní místa s předstihem zveřejníme,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Běžně mají senioři na výběr ze zhruba třiceti výletních míst v Olomouckém kraji. Za výhodnou cenu mohou poznat zajímavé

památky, přírodní skvosty i lázeňská místa.

„Zájezd do Tovačova, Brodku u Přerova a Dubu nad Moravou byl naprosto skvělý. Pan průvodce se nám všem úžasně věnoval,“ zhodnotili jeden z uplynulých výletů manželé Osladilovi.

Objednávka zájezdů probíhá prostřednictvím webu seniorskecestovani.cz, s tím, že nabídka se objevuje každý rok na jaře a jezdí se až do podzimu. Aktuální informace jsou k dispozici na

webových stránkách Olomouckého kraje v sekci Cestovní ruch.

„Projekt seniorského cestování je v Olomouckém kraji velmi oblíbený. Senioři tímto způsobem vyjíždějí už od roku 2008. Ročně je uspořádáno přibližně 40 výletů, kterých se účastní na 1 500 lidí. Podmínkou je minimální věk 60 let a trvalé bydliště na území Olomouckého kraje,“ vysvětlil náměstek hejtmána pro cestovní ruch Svatopluk Binder.

Eva Knajblová

Výlety objednávejte od 1. dubna (8:00) dle uvedených specifikací:

Výlety v Olomouckém kraji – osobně v Turistickém informačním centru v Olomouci (budova radnice – Horní náměstí 583) nebo online na eshop.cpkpivonka.cz.

Výlety do Moravskoslezského kraje – osobně v Turistickém informačním centru v Olomouci (budova radnice – Horní náměstí 583) nebo online na eshop.cpkpivonka.cz.

Výlety do Trnavského samosprávného kraje – pouze online na krajazitkov.sk.

Více informací k výletům na telefonních číslech: 725 938 117 – pro výlety do Olomouckého a Moravskoslezského kraje (po–čt od 10:00 do 13:00 hodin), +420 948 989 012 (po–pá od 8:00 do 16:30 hodin) – pro výlety do Trnavského kraje (Slovensko).

SOUTĚŽ PRO ČTENÁŘE KRAJÁNKA

Chcete vyhrát volnou vstupenku na hrad Helfštýn? Stačí správně odpovědět na níže uvedenou otázku:

Kolik kilometrů silnic II. a III. třídy má dohromady Olomoucký kraj?

Své odpovědi, včetně kontaktních údajů, zasílejte do 26. března na e-mail tiskove.oddeleni@olkraj.cz a do předmětu uveďte slovo SOUTĚŽ. Jeden z vás, který bude nejbližší přesnému počtu kilometrů, získá volnou vstupenku na hrad Helfštýn.

Vítězem minulé soutěže je Vladimír Vlášil z Bedihoště. Na otázku „Která obec se v roce 2025 stala Vesnicí roku v Olomouckém kraji“ odpověděl správně, že to jsou Vrbátky.

VELIKONOČNÍ JARMARK

Tradiční velikonoční jarmark v Regionálním centru Olomouc v Jeremenkově ulici se letos bude konat ve dnech 23. a 24. března. Na tržích budou mimo jiné prezentovány výsledky terapeutických činností uživatelů sociálních služeb poskytovaných příspěvkovými organizacemi Olomouckého kraje.

Klasické velikonoční pomlázky a kraslice doplní slaměné či háčkové dekorace, velikonoční pečivo, cukroví a další pochutiny či originální nápady. Návštěvníci budou vítáni po oba dny, vždy od 9 do 13 hodin.

Křesadlo za činnost v sociální oblasti získaly v kraji hned dvě výjimečné osobnosti

Popatnácté mohli loni nominovat občané i organizace výjimečné dobrovolníky ze svého okolí na cenu Křesadlo. Ocenění se lidem předává za dobrovolnické aktivity. Pro rok 2025 uspěli v sociální oblasti dva dobrovolníci – Marie Trubáková, s tou jsme rozhovor přinesli v minulém vydání Krajánka, a v aktuálním čísle si můžete přečíst, co na ocenění říká Jiří Robenek.

Co pro vás znamená ocenění Křesadlo za práci v sociální oblasti?

Ocenění Křesadlo pro mě znamená velké poděkování a zároveň povzbuzení do další práce. Velmi si ho vážím a nevímám ho jen jako ocenění své činnosti, ale i činnosti ostatních. Když jsem na slavnostním předávání stál vedle lidí, kteří se dlouhodobě věnují pomoci druhým, bylo to pro mě až neuvěřitelné. O to víc si vážím toho, že jsem mohl být mezi nimi. Beru to

jako motivaci a jako potvrzení, že to, co děláme, má smysl.

Jak jste se dostal ke spolupráci se spolkem SPMP Olomouc?

Dostal jsem se k ní celkem přirozenou cestou. Mezi lidmi s mentálním postižením se pohybují již od dětství. Část mé rodiny se podobné činnosti také věnovala, neboť jsme v širší rodině měli člověka s mentálním postižením.

Co vám osobně dává organizování výletů a akcí pro osoby s mentálním postižením?

Především radost. Jsme sehraný tým, který už spolu funguje dlouhou dobu, máme k sobě blízko a navzájem se podporujeme – spolek často vnímám skoro jako druhou rodinu. Práce s klienty je pro mě velkou inspirací, protože se od nich mnohé učím a jejich bezprostřednost a radost ze společných zážitků

Oceněný Jiří Robenek (uprostřed).

Foto | archiv pořadatelů

mi stále připomíná, že to má smysl. Zároveň díky tomu mohou rozvíjet spolupráci s rodiči či pracovníky sociálních služeb.

V čem jsou pro klienty výlety a další aktivity podle vás přínosné?

Naše aktivity dávají klientům možnost zažít nové věci

a poznat nová místa, kam by se jinak často nedostali, protože jejich rodiny mají například jiné zájmy. Díky společným akcím mohou poznávat okolní svět, přírodu a zároveň se učí trávit čas ve skupině, spolupracovat, navazovat vztahy a sdílet radosti i starosti s lidmi, kteří jsou jim blízcí. Někteří žijí například

v chráněných bydleních, ale velká část našich klientů nyní bydlí přímo s rodinami a těm pak poskytují naše akce prostor, aby si odpočinuli nebo měli čas na jiné aktivity.

Co byste vzkázal lidem, kteří by se chtěli do podobných aktivit zapojit?

Vzkázal bych jim, aby se toho určitě nebáli. Lidí, kteří se pohybují v sociální oblasti, je stále málo a samozřejmě to není pro každého, ale jen pro ty, kteří k tomu mají skutečně blízko. Pochopitelně jsou občas situace, které vyžadují trpělivost a ohleduplnost, ale kdo se rozhodne zapojit, získá bohaté zkušenosti. Věřím, že společně strávený čas s lidmi, kteří vás odmění důvěrou a úsměvem, by dělal radost každému. Já osobně budu v osvětě o lidech s hendikepem rád pokračovat, neboť věřím, že můžeme být jako společnost stále více otevření.

Lenka Kovaříková

KŘÍŽOVKA PRO VÁS

461 758 – o tolik se v meziročním srovnání v roce 2025 (tajenka) ve veřejné hromadné dopravě na území Olomouckého kraje v kategoriích seniorů a studentů, kteří mají nárok na slevy na jízdném ve výši 75 %. Tajenku můžete posílat do 26. března na e-mail: tiskove.oddeleni@olkraj.cz. Jména tří vylosovaných luštitelů, kteří od Olomouckého kraje získají věcné ceny, zveřejníme v následujícím vydání novin. Výherci minulé tajenky ve znění KATALOGU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB jsou: Jiří Hruzek, Olomouc; Irena Liberdová, Zbýšov; Eva Křiváková, Žerotín. Gratulujeme!

„Luštitel odesláním znění tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytné nutnou, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

POMŮČKA: AOMORI, KODICIL, ROKL, RYED	CYKLUS PŘEDNÁŠEK	ÚTOČNÁ ČINNOST	ČÁST BRNA	CHEMICKÝ ROZKLAD		ZKRATKA PRO NAHLÉ FÁZOVÉ ANOMÁLIE	SPZ Kladna	NÁŠ KLAVÍRISTA	DOCELA		ZIMNÍ POKRYVKA	ŘEKA VÍRÁNU	BRÁHMAN- SKÉ TAJEMNÉ SLOVO	JEDNOBU- NEČNÝ ŽIVOČICH		POŘAD TV NOVA	VARN- SDORFSKÁ FIRMA	ZN. AUTA	CHUNA	ČESKÝ ARCHITEKT
HORA VELKÉ FATRY					PŘEDLOŽKA					POLSKÉ SÍDLO					OZDOBA					
MIMO- ZEMŠŤAN					NÁŠ REPREZEN- TANT NA ZOH BEZVĚTRÍ					MOŘSKÝ RAK BAKTERIO- FÁG					Jižní PLODY PŘESTO					
ŽENSKÉ JMÉNO							MILČNÝ VÝROBEK RUMUN. ŽUPA						NEROVNO- MĚRNOST POHYBU (ASTRON) KONČETINA							
ZKUŠENÍ					MOHAME- DÁNSKÝ BŮH ANGL. KDYŽ						TAJENKA 2 ŘÍMSKÝCH 1051							DOMÁCKY EDUARD DODATEK K ZÁVĚTI		
	TAJENKA 1 SRNKA							KÓD ANTIGUY A BARBUDY ATOM			PAPAYER PRONĚST REČ				ZVUK KOŽIHO HLASU VYPUSTIT TEKUTINU				TÍMTO ZPŮSOBEM	RUSKÉ SÍDLO
ZNAČKA NÁKLADNÍCH AUTOMO- BILŮ					FEDERÁLNÍ KRIMINÁLNÍ ÚSTŘEDNA V USA KOUZELNICE				BÝT SCHOPEN	BRÍCHONO- ŽEC ANGLICKY JEDNA				ZN. ZANIKLÉHO PRVKU VIRGINIA POHNUTOST			JMÉNO PROZAÍKA PAVLA			
INIC. VIVALDIHO			INIC. HOFFMEIS- TERA SPZ FREIBURG (NĚMECKO)			JAPONSKÝ KRAJ AUSTR. ŘEKA							HNĚDÉ RAŠELINOVÉ BAHNO ČÁST BRÍCHA			SPZ WESTMOR- LAND (V. BRITÁNIE)	PREZENT MÍSTNOST PRO MÍČOVÉ HRY			
CITOSLOVCE NAFNUTI				INIC. ROSTANDA POPLACHY			CITOSLOVCE KONEJŠENÍ ČÁST ČLUNU, PLAVIDLA					SPORY TEPLA UŽITKOVÁ VODA (ZKRATKA)								
	ANGL. ŘÍZEK	HRA DIVADLA ROZMANI- TOSTÍ: JÁ... PSANÁ SLOVA						TAJENKA 3 NUMERA												USKÉ SÍDLO
KÓD SVATÉHO TOMÁŠE A PRINCOVA OSTROVA			SERIZOVAČI KLAVIRŮ MOMENTÁLNĚ SPLATNÝ							SEKAT ZPÍVATI							DROBNÉ TROPICKÉ PAPÍŘÍČKY GAL			
DLABAT						PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY ZASYČENÍ			PORODIT (KNIŽ.) MAZIVO						OKOLO SLOVENSKY NE					
DOPISNICE							SMÍCH ZN. PRASEO- DYMU					NÁDOBA NA ZALÉVÁNÍ OZNAČENÍ LETADEL KOSTARIKY						KÓD INDIE	OZNAČENÍ LETADEL KUBY	ZN. EINSTEINIA
ČÁST MOLEKULY					OPLATIT (KNIŽNĚ)								FILM F. FELLINIHO (1954)							
TMELY					POVALITI NA ZEM								STRNUTÍ ŠÍJE							

SUDOKU

	7					9	8	4
	4			9		7		2
		3				6	1	
3			1			8		
		8						
		7						
8	6							
					8	4	6	
								9

				8	6			
	7						8	
	8	2	7	4				1
						3	9	
1	3		4					
		7				3	9	
		1		4				2
		9	3	7				

OMALOVÁNKA PRO DĚTI

TIRÁŽ

MĚSÍČNÍK KRAJÁNEK

- Krajánek – periodický tisk Olomouckého kraje
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada: Luděk Niče, Vladimíra Hacsiková, Ondřej Polák
- Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká distribuční k.s., reklamace na dodávku novin na čísle 732 530 071 nebo e-mailu: karal@regvyd.cz
- Inzerce: Tomáš Karal – 732 530 071, karal@regvyd.cz, Michal Novák – 739 724 774, novak@regvyd.cz
- Číslo 3, ročník 25.
- Toto číslo vychází 20. března 2026
- Náklad 292 000 kusů
- Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 26. března 2026

Ředitel krajského ŘSD Martin Smolka: Loňský rok byl pro kraj nejúspěšnější

Dálnice D35 i obchvaty Libivé, Zábřehu a Šumperku patří k největším dopravním projektům, které v následujících letech zásadně změní Olomoucký kraj. O tom, v jaké fázi jsou jednotlivé stavby, co přinesou obyvatelům a jaké výzvy jejich realizaci provázejí, jsme se ptali Martina Smolky, ředitele Správy Olomouc, Ředitelství silnic a dálnic.

Martin Smolka, ředitel Správy Olomouc, Ředitelství silnic a dálnic. Foto | archiv ŘSD

Jak byste stručně popsal současný stav a tempo dopravních staveb v Olomouckém kraji?

Tempo přípravy a výstavby nových silničních staveb v rámci celé České republiky i Olomouckého kraje je enormní. Loňský rok byl pro kraj historicky nejúspěšnější. Na konci roku se zprovoznily tři významné dálniční stavby v celkové hodnotě 10 miliard Kč (poslední úsek dálnice D1, dálniční obchvat Olomouce, první polovina dálnice mezi Olomoucí a Přerovem).

Které stavby v kraji považujete za klíčové a proč jsou pro region důležité?

Z mého pohledu jsou klíčové ty dopravní stavby, které se aktuálně staví. Patří k nim Palačovská spojka, která se letos uvede do provozu a uleví od tranzitní dopravy obyvatelům Hranic a všem obcím na trase směr Valašské Meziříčí. Dále jsou klíčové všechny stavby, u kterých finišuje příprava a které směřují k zahájení: dálnice D35 Staré Město – Mohelnice, dálnice D55 Kokory – Přerov, obchvat Libivé, Šternberka, Zábřehu a další.

Výstavba dálnice D35 je jedním z největších dopravních projektů v Olomouckém kraji. V jaké fázi se aktuálně nachází?

ŘSD má vše připraveno. Jsou vykoupeny pozemky, máme k dispozici stavební povolení, probíhají přípravné práce (záchranný archeologický průzkum, kácení, skryvky, přeložky...). Ministerstvo dopravy soutěží koncesionáře, který dálnici postaví a zafinancuje. Vše směřuje k tomu, aby se ve druhé polovině roku uzavřela smlouva

s koncesionářem a byla zahájena samotná výstavba.

Co se po dokončení D35 nejvíce změní pro obyvatele kraje a obce v jejím okolí?

Osobně vnímám dokončení D35 jako velkou příležitost pro kraj a jeho obyvatele. Olomoucký kraj se stane významnou dopravní křižovatkou. Bude jediným místem, kde se kříží dvě nejvýznamnější české dálnice D1 a D35. Historicky vždy platilo, že prosperita vznikala u významných dopravních tras a křižovatek.

Obchvat Libivé se připravuje dlouhá léta. Co je dnes klíčové pro jeho realizaci?

Zde si dovoluji nesouhlasit. Příprava byla zahájena v roce 2021. Od loňského září máme pravomocné stavební povolení. Jsme připraveni soutěžit a stavět. Ale zatím nemůžeme, protože stavba obchvatu není samostatnou stavbou. Napojí se do nové dálniční křižovatky nad Mohelnici, která je součástí dálnice D35. Zahájení stavby obchvatu Libivé koordinujeme tak, aby byla ideálně dokončena ve stejném čase jako dálnice D35.

Jaký dopad budou mít obchvaty Zábřehu a Šumperku na dopravu v centrech měst?

Dopad u všech obchvatů je stejný. Jejich zprovozněním se ze dne na den odvede tranzitní

Obchvat Bludova – stavba mostu.

Foto | archiv ŘSD

doprava mimo centra. Obyvatelům měst se zlepší kvalita života, zvýší se bezpečnost silničního provozu. Řidiči jedoucí po obchvatu ušetří čas.

Spolupracuje ŘSD při těchto stavbách úzce s krajem a samosprávami?

Ano. Spolupráce je velmi intenzivní. Bez úzké spolupráce a podpory našich záměrů bychom se neobešli. Probíhá na všech úrovních. Přes odborné útvary samospráv a kraje až po vrcholné představitele obcí, měst a kraje, včetně pana hejtmána a jeho odborného náměstka.

Co byste vzkázal lidem, kteří dnes kvůli stavbám musí snášet omezení?

Rád bych jim poděkoval za trpělivost u dokončených staveb. A požádal o trpělivost u těch budoucích. Jak ŘSD, tak ani zhotovitel nemají zájem stavby prodlužovat ani komplikovat lidem život. Vždy se snažíme ve spolupráci s příslušnými úřady docílit toho, aby omezení a zátěž byly co nejmenší.

Na jakou stavbu nebo projekt se vy osobně těšíte nejvíce?

Jednoznačně na dostavbu dálnice D35, která je jedinečná svým významem i technickými parametry.

Součástí více než 18 km dlouhého úseku je i tunel Maletín o délce 1 313 metrů.

Vladimíra Hacsiková

Návrat k tradicím v režii Domova dětí a mládeže

Dům dětí a mládeže (DDM) Olomouc se jako jedno z největších školských zařízení, která poskytují zájmové vzdělávání, začal věnovat návratu k tradicím a lidovým řemeslům. To v podobě akcí pro širokou veřejnost i pro školy. Organizovány jsou otevřené dílny a odborné kurzy, při kterých si mohou zájemci vyzkoušet například zpracování

ovčí vlny, točení na hrnčířském kruhu, vytvořit si černobílou fotografii, naučit se základům farmaření i zpracování dřeva.

Do Bezručových sadů k altánu v pátek 13. února proudily davy dětí. Čekali na ně šašci, zvířátka, žonglující klaun, koníci, Čajová bába, paní Bublinková a Medvěd, který všechny vzal do kola za doprovodu muziky Hejčičan

v čele s kapelníkem Martinem Stáncem. Masopust se radoval, Půst ho však nakonec přemohl a nastoupil na svůj trůn.

Všem, kdo se na akci podíleli, patří velký dík, a my slibujeme, že příští rok nasmažíme více koblížků. Nabídku akcí naleznete na webových stránkách www.ddmolomouc.cz/akce.

Šárka Marxová Kvochová

Soubory Folklorek a Folklorita oslaví výročí koncertem

Koncert u příležitosti 10. výročí vzniku Folkloriky a Folklority ze ZUŠ Jeseník se bude konat v neděli 26. dubna od 16 hodin v Klášterní kapli v Jeseníku.

Soubory spojují mladé talenty a lidovou hudbu, vznikly na lekciích Zdeňky Kainarové v jesenické ZUŠ. Ze začátku se jednalo jen o zpestření výuky, postupně se však staly plnohodnotnými tělesy a úspěch mají i za hranicemi Jeseníku. Folklorek navštěvují mladší děti, Folklorita je složena ze starších muzikantů.

Na výročním koncertě zazní písně z Moravy, Slovenska, mnoha zemí Evropy, Asie i ze zámoří. Posluchači se mohou těšit na hru smyčcových, strunných

Soubory Folklorek a Folklorita fungují při ZUŠ Jeseník už deset let. Členy spojuje zájem o tradice a lidovou hudbu. Foto | archiv ZUŠ Jeseník

i dechových nástrojů a také cimbálu. Zazní japonština, havajština i folklor ze západního Bengálska.

Koncert doplní sólovými výkony také profesionální hudebníci z řad učitelů ZUŠ Jeseník.

Oba soubory v sobě nesou rozmanité národnostní kořeny. Soubor se zaměřuje na hudební dovednosti a objevování tradic různých národů.

Zdeňka Kainarová

Modelářství, technika a tvořivost – to přinese výstava For Model

Výstaviště Flora Olomouc se na konci března promění v místo, kde ožívá technická zručnost a nápaditost. Od 27. do 29. března bude areál patřit 24. ročníku výstavy For Model – interaktivní události, která propojuje modelářství, sběratelství a moderní technologie napříč všemi generacemi.

For Model nabízí přehlídku modelů, sběratelství, digitálních technologií, her, hraček i stavebnic.

Letošní ročník má podtitul „Novinky v modelářském oboru“. Návštěvníci se tak mohou těšit na řadu premiér i technologických zajímavostí. Přípraveny budou workshopy zkušených stavitelů, specializovaných prodejců i odborníků na 3D tisk.

Na výstavu dorazí železniční, lodní, letečtí i raketoví modeláři, chybět nebudou RC modely stavební a vojenské techniky ani prezentace modelářských klubů. K vidění budou funkční modely lokomotiv i novinky od předních světových výrobců.

Pro milovníky železnice, lodí, letadel nebo RC modelů jsou stěžejní expozice v pavilonu A, kde bude umístěna i velká zahradní

Výstava For Model je přehlídkou tvořivosti pro všechny modeláře. Další ročník se bude konat od 27. do 29. března.

Foto | archiv Výstaviště Flora Olomouc

železnice. Pavilon E nabídne automobilovou sekci s veterány a závodní dráhu.

Vstupenky na For Model 2026 jsou v prodeji na webu Výstaviště Flora Olomouc. Výstava bude otevřena v pátek i v sobotu od 9 do 18 hodin, v neděli pak od 9 do 17 hodin.

Monika Tomašovičová

PALIVOVÉ DŘEVO
Habrovany

Kvalitní štípané palivové dřevo
Dodání po celé Moravě ZDARMA
Krátké dodací lhůty

TVRDÉ DŘEVO
mix buk, dub, ...
délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

MĚKKÉ DŘEVO
mix smrk, borovice, lípa, ...
délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

DOPRAVA ZDARMA

f

+420 739 572 972 objednavky@drevohabrovany.cz www.drevohabrovany.cz

TERMOLUX
OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK
Děláme termoluxusní okna

TEĎ
JE NEJLEPŠÍ ČAS KE KOUPI

8 komor
3 těsnění
NYNÍ MIMORÁDNÉ SLEVY

nová
zelená
úsporám
light

Tel.: 773 457 835 | Rolsberská 635/38, Olomouc
olomouc@termolux.cz
www.termolux.cz

LANKOVÉ SÍTĚ

- Výplně zábradlí lankovou sítí
- Lankové sítě v rámech
- Lankové sítě pro zelené fasády
- Systémy nerezových lan

www.lankovesite.com

Těšíme se na vás!
25. - 28.3. 2026 BVV Brno
Pavilon G1 - Stánek 027

www.ploty-sita.cz

- Čtyřhranné pletivo
- Betonové ploty
- Gabionové sítě
- Svařované plotové panely
- Branky a brány

PLOTOVÉ CENTRUM LUBĚNICE

JISTĚ CHCETE PRAVIDELNĚ ZVYŠOVAT MZDU

Jsmě Honeywell Olomouc a hledáme nové kolegy a kolegyně

TADYJEBUDOUNOST.CZ

Honeywell

JEDU JEDU

DO PRAHY S JÍDELÁKEM POHODLNĚ KAŽDOU HODINU

* Mimo noční dobu.

infigy

Efektivní využití vyrobené energie. Chytré řízení pro Vaši fotovoltaiku Infigy.

Infigy propojí fotovoltaiku s ohřevem vody, baterií, wallboxem, tepelným čerpadlem a dalšími technologiemi. Zároveň vám umožní aktivně využívat spot a flexibilitu.

Vyzkoušejte aplikaci Infigy a zjistěte více.

infigy.cz

Vhodné i pro dodatečnou instalaci ke starší FVE.

ČESKÁ DISTRIBUČNÍ DO VAŠÍ SCHRÁNKY

PŘÍLEŽITOST PRO OZP HLEDÁME DISTRIBUTORY PRO ROZNOŠ LETÁKŮ VE VAŠÍ LOKALITĚ

NOVINY

739 340 172 **INFO@DISTRIBUCNI.CZ**

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz/vevlaku

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Vlastivědné muzeum Jesenicka spustilo moderní audioprůvodce

Vlastivědné muzeum Jesenicka jako první muzeum zřizované Olomouckým krajem zavádí do svých expozic a výstav moderní digitální audioprůvodce v rámci projektu Cabinet of Wonders, který využívá prvky umělé inteligence a umožňuje návštěvníkům přístup k obsahu v několika jazycích verzích.

Muzeum reaguje na moderní trendy v prezentaci kulturního dědictví

Prostřednictvím QR kódů umístěných v expozicích prostorech mohou návštěvníci získat rozšiřující informace k jednotlivým tématům, poslouchat komentáře v mluvené podobě a klást průvodci vlastní otázky. Audioprůvodce je v prostorách jesenického muzea dostupný nejen v češtině, ale také v angličtině, němčině a polštině, čímž tato instituce reaguje na rostoucí počet zahraničních návštěvníků regionu.

Od prvního lednového týdne mohou audioprůvodce návštěvníci vyzkoušet v expozici Historie a archeologie Jesenicka, a to prostřednictvím třinácti tematických

Moderního digitálního audioprůvodce do expozic Vlastivědné muzeum Jesenicka zavádí jako novinku. Foto | archiv VMJ

zastavení rozšiřujících základní výklad. Do budoucna muzeum počítá s jeho využitím také v plánovaných krátkodobých výstavách i v nově připravovaných částech stálých expozic.

„Digitální technologie vnímáme jako doplněk, který pomáhá zpřístupnit obsah muzea různým skupinám návštěvníků – dětem, dospělým i zahraničním hostům. Stále ale platí, že

v centru pozornosti zůstává samotný exponát a jeho příběh,“ uvádí zástupci muzea. Zavedením audioprůvodce chce Vlastivědné muzeum Jesenicka zvýšit návštěvnícký komfort a zároveň pružně reagovat na současné trendy v prezentaci kulturního dědictví. Více informací o audioprůvodci je k dispozici na cabinetofwonders.net/cs.

Michaela Tsepeleva Horká

Hrad Helfštýn se po pauze probudil ze zimního spánku

Už s počátkem měsíce března se opět po zimní odmlce otevřely brány hradů a zámků. Nejinak tomu bylo i u hradu Helfštýna, který si v loňském roce vybralo za cíl svého výletu více než sto tisíc návštěvníků. V březnu se hradní komplex otevřel prozatím o víkendech. Jarní program pak odstartují Velikonoce na hradě, které se uskuteční od 3. do 6. dubna. Od dubna budou moci návštěvníci na hrad zavítat každý den s výjimkou pondělí.

Už nyní je připraven pestrý program na celý rok, který

naleznete na oficiálních webových stránkách www.helfstyn.cz.

Michaela Tsepeleva Horká

www.helfstyn.cz

CENY ZA PŘÍNOS V OBLASTI KULTURY ZA ROK 2025

Cena veřejnosti za přínos v oblasti kultury: Rozhodnout může právě váš hlas

Olomoucký kraj udělí Ceny za přínos v oblasti kultury za rok 2025. Hejtmanství tímto způsobem oceňuje různé formy uměleckých aktivit kulturních nadšenců i profesionálů v regionu, kterým tak chce vyjádřit uznání a podporu. Do konce ledna mohli lidé nominovat výrazné osobnosti z kulturní oblasti na Cenu veřejnosti za výjimečný počin – ta je jednou z kategorií cen, které kraj vyhlašuje už od roku 2006.

„Nyní jsme ve fázi, kdy lidé mohou z nominovaných vybírat vítěze této kategorie. Hlasování probíhá na stránkách www.cenykraje.cz do 31. března. Na webu je kompletní seznam nominovaných osobností a také přehled jejich konkrétních počinů,“ řekla Monika Hryzbičková, náměstkyně hejtmana pro oblast kultury.

Ocenění, o kterém rozhodnou hlasy lidí, bude uděleno během slavnostního večera v polovině dubna v Národním domě v Prostějově. Současně kraj ocení ty, kteří zaujali svými počiny v oblasti umění, péče o kulturní dědictví, podporou v oblasti kultury či celoživotním přínosem kulturnímu dění v regionu. O všech rozhodla svými hlasy odborná komise.

Vítězové v jednotlivých kategoriích získají cenu z dílny uznávané česko-německé sochařky a designérky Christine Habermann von Hoch.

VÝSTAVY

K čistotě i půvabu

do 26. 4. 2026, Muzeum Šumperk, rytířský sál

Dodržování osobní hygieny a pravidelná péče o tělo se týkají každého z nás, jsou nedílnou součástí naší každodennosti. Dnes již bereme také jako samozřejmost, že do našich domácností proudí teplá a studená voda a k dispozici máme koupelnu a splachovací WC. Na výstavě se dozvíte, kterými pomůckami či prostředky lidé pečovali v minulosti o svá těla, vlasy, zuby, nehty nebo vousy. Vystavené exponáty doplní i ukázky dobových reklam.

Jaru Kalvodová, Z jizev květy

do 19. 4. 2026, Muzeum a galerie v Prostějově, Galerie Špalíček

Prostějovské výtvarnici a pedagožce Jarmile Kalvodové do života vstoupila nemoc. Během času potřebného k léčbě vyjadřovala své pocity, nálady a myšlenky na plátno i papír. Z jizev květy aneb Štětcem, psaním a pohybem k uzdravení je výtvarně-literární projekt o osobní pouti mapující každodennost onkologické léčby karcinomu prsu.

Muž, který zastavil čas

do 12. 4. 2026, Vlastivědné muzeum Jesenicka, Vodní tvrz

Interaktivní výstava pro děti i dospělé o legendární Muybridgeově fotografii běžícího koně hravou formou vysvětluje principy animačních strojů před nástupem filmu.

Křehký domov

do 12. 4. 2026, Vlastivědné muzeum v Olomouci

Projekt českého VR tvůrce Ondřeje Moravce a ukrajinské autorky Victorie Lopukhiny zobrazuje důsledky ruské agrese vůči Ukrajině, také ale vypráví příběh všech lidí, kteří někdy museli čelit křehkosti svého domova a zjistit, že ten nejodolnější domov leží uvnitř nás. Pomocí smíšené reality proměňuje Křehký domov s pozoruhodnou péčí anonymní prostor v útulnou domácnost ukrajinské rodiny.

Kdo si hraje, nezlobí! Československé hračky po roce 1945

20. 3. – 20. 9. 2026, Muzeum Komenského v Přerově

Vernisáž 19. 3. v 17.00 hodin ve Slavnostní zámecké síni města Přerov. Výstava představí jedinečný pohled na vývoj československých hraček od poválečného období až do roku 1990. Součástí výstavy bude i bohatý doprovodný program zahrnující tvořivé dílny, komentované prohlídky, přednášky a tematicky laděnou muzejní noc.

Březen je tradičně měsícem čtenářů. Vědecká knihovna v Olomouci nabízí registraci zdarma

Smyslem Března – měsíce čtenářů je poukázat na společenský význam čtení a prezentovat

Zájemci mají zdarma registraci do knihovny, mohou si bezplatně vyzkoušet i další služby

knihovny jako otevřené, vstřícné a dynamické instituce. V letošním roce se pozornost knihoven zaměřuje na skupinu uživatelů,

kteří podle statistických dat čtou méně než dříve – na dospívající a mladé lidi.

Právě proto Vědecká knihovna v Olomouci letos přistoupila k výraznému kroku na podporu čtenářství – po celý měsíc březen nabízí roční registraci nových čtenářů zdarma. Zájemci si tak mohou bezplatně vyzkoušet všechny služby, které knihovna poskytuje – od prezenčního studia přes absenční výpůjčky až po přístup k elektronickým zdrojům. Vědecká knihovna v Olomouci se k této iniciativě tradičně

připojuje a zve veřejnost na pestrý program propojující literaturu, historii, hudbu i aktuální témata. Návštěvníci se mohou těšit na besedy, přednášky, projekce i hudební večery. Vrcholem letošního programu bude výstava ilustrovaného prvotisku legendy O víle Meluzině z roku 1476, jednoho z nejceněnějších pokladů knihovny.

Podrobný program a informace o rezervacích na jednotlivé akce jsou k dispozici na webových stránkách knihovny vkol.cz.

Michaela Tsepeleva Horká

Festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět 2026 míří do Olomouce

Od 23. do 28. března 2026 se Olomouc opět stane dějištěm mezinárodního festivalu Jeden svět, který přináší silné, inspirativní a aktuální dokumentární filmy z celého světa. Festival propojuje příběhy, které otvírají důležitá témata dnešní společnosti, od osobních lidských osudů až po globální výzvy, které se dotýkají nás všech.

Festivalové projekce proběhnou v různorodých a vzájemně propojených prostorách města – od klasických kinosálů, jako je Kino Metropol, přes kulturní centra a alternativní scény,

jako jsou Divadlo na cucky, Aula CMTF UP, MUO Central a Art Rubikon, až po nově zapojené Minikino Čekárna a nabídnou pestrý výběr filmů reflektujících soudobé společenské, environmentální i lidskoprávní otázky.

Promítání doplňují veřejné debaty s odborníky a tvůrci, které nabízejí prostor pro hlubší pochopení témat a propojení s realitou dnešní doby. Nechybí ani program pro školy či workshopy zaměřené na aktivní zapojení diváků do dialogu o důležitých světových i lokálních otázkách.

Program festivalu v Olomouci je volně přístupný veřejnosti, sledujte ho na webových stránkách jedensvetolomouc.cz nebo sociálních sítích.

Michaela Tsepeleva Horká

jedensvetolomouc.cz

Turnaj tří zemí potvrdil, že mají diváci o florbal zájem

Zástupci tří zemí – Finska, Švýcarska a Česka se sešli na turnaji ve florbalu v Prostějově. Sportovce podpořily i stovky diváků. Foto | Český florbal

Florbalová reprezentace do 19 let odehrála ve Sportcentru Prostějov Turnaj tří zemí. Poprvé v historii se národní tým představil ve třetím největším městě Olomouckého kraje a premiéra se vydala po sportovní i divácké stránce.

Oba zápasy českého výběru sledovalo přes 600 diváků, další stovky dorazily i na duel Finska se Švýcarskem. Turnaj zahájil páteční otevřený trénink, kterého se zúčastnily desítky dětí z místních škol, nechyběla ani autogramiáda reprezentantů a florbalové cvičení pod dozorem reprezentačních trenérů. Český tým vstoupil do

turnaje vítězstvím nad Finskem 6:4, přestože po první třetině prohrával. Kapitán týmu Jonáš Tuma po utkání vyzdvihl náladu v hale: „Atmosféra byla výborná, fanoušci fantastičtí. Nečekal jsem takovou návštěvnost.“

Další utkání nabídla gólově bohaté souboje. Zápas Finska se Švýcarskem rozhodly až samostatné nájezdy, závěrečný duel Česka se Švýcarskem pak skončil porážkou 5:8. Dvě asistence si připsal Václav Babík, rodák z Uničova, který už v sedmácti letech nastupuje ve švédské nejvyšší soutěži.

Vojtěch Martinec

Atletický klub Olomouc měl na závodech v Ostravě úspěch

Vyrovnaný halový národní rekord juniorek na 200 m, nový oddílový rekord mužů na stejné trati a řada osobních rekordů, to je bilance, kterou se můžou pochlubit atleti z Olomouce. Na závodech Indoor Spike v Ostravě v polovině února rozhodně nezaváhali.

O nejlepší výkon se postarala Johanka Šafářová, která v běhu na 200 m vyrovnala časem 23,54 s halový český rekord juniorek a před blížícím se halovým mistrovstvím ČR (HMČR) juniorů, juniorek a dorostu prokázala skvělou formu. Na stejné trati mužů Benjamin Jakob ve svém rozběhu bojoval až do posledních metrů. Zvítězil v novém osobním rekordu 21,55 s o pouhých 0,004 s. Tímto časem zároveň překonal po 49 letech oddílový rekord mužů.

Dvojnásobnou trať běžel Kuba Kratochvíl. Na trati 800 m předvedli slušnou formu Petr Bachan, Felipe Flores a dorostenec Matěj Řehák. Flores zaběhl halový a Řehák celkový osobák.

Mílaře a mílařky zastupovala dorostenka

Vlevo Benjamin Jakob, uprostřed trenér Jiří Novotný a vpravo Johanka Šafářová.

Foto | archiv Atletického klubu Olomouc

Veronika Němečková, poprvé v životě zaběhla pod pět minut a tento výkon by jí měl stačit k účasti na HMČR této kategorie.

Nejdelší trati, která se v hale běhá, je 3 000 m a na startu byly za olomoucký klub dvě závodnice. Bohužel do cíle z nich

doběhla jen jedna – Agáta Karczubová.

Jedinou neběžecovou disciplínou programu byl vrh koulí. V něm se z olomouckého oddílu představila Martina Mazurová a s přehledem zvítězila výkonem 14,57 m.

Kompletní výsledky a časy najdete u příloženého QR kódu.

Nikola Tošovská a Jiří Kučka

Winter Run Olomouc – sportovci proběhli mětskými sady

Přes osm set přihlášených sportovních nadšenců všech věkových kategorií proběhlo v sobotu 14. února Smetanovými a při delším okruhu i Čechovými sady v Olomouci. Závod Winter Run se tady konal už po jedenácté. Na kratší trasu o délce 400 a 800 metrů

dopoledne vyběhly děti, později se ve sprintu na kilometr a ve vytrvalostním běhu na 4 nebo štafetě na 8 kilometrů přidali dospělí. Akce se konala pod záštitou hejtmanky Olomouckého kraje Ladislava Oklešťky.

Lenka Kovaříková

PŘEDSTAVUJEME | KLUB STOLNÍHO TENISU OLOMOUC

Dosavadní část sezony 2025/2026 přinesla Klubu stolního tenisu Olomouc hned několik výrazných úspěchů. Nejcennější jsou výkony ženského týmu, který ve své druhé sezoně v 1. lize ukazuje velký výkonnostní posun. Potěšila i mládež, zejména Linda Ratajská s ceným evropským úspěchem.

Prvoligové ženy – útočí na postup do extraligy

Olomoucký tým vstoupil do sezony mnohem jistěji než do loňské premiérové, kdy obsadil 8. místo z 11. Po dvanácti odehraných kolech je jeho bilance devět vítězství a dvě porážky, které přišly v duelech, ve kterých dostaly větší prostor mladé hráčky. Tým se aktuálně dělí o první příčku s rezervním extraligovým týmem Havlíčkova Brodu.

Linda Ratajská na závodech v Plzni.

Foto | archiv klubu

Opory týmu tvoří zkušená Veronika Kmětová a slovenská juniorská reprezentantka Nina Darovcová. Na třetí pozici se střídají talentované hráčky mládežnického věku – Natálie Knopová, Julia Zalewska,

Linda Ratajská a Elen Galetková. Konfrontace s rezervními týmy extraligových klubů, kterých je v soutěži většina, ukazuje na vysokou kvalitu prvoligové soutěže.

Linda Ratajská bronzová na European Youth Series

Velký úspěch zaznamenala také mládež. Linda Ratajská vybojovala na podzim bronz na turnaji evropské série European Youth Series v Plzni v soutěži družstev kategorie U13. Společně s Kristýnou Konečnou postoupily ze skupiny z 2. místa, klíčové bylo vítězství nad německou dvojicí Hoppenworth–Kühn. V semifinále podlehly pozdějším vítěžkám Chen–Haspel, přesto jde o cenný úspěch a další motivaci do tréninku.

Linda Ivanová

INFORMACE O ZÁMĚRU OLOMOUCKÉHO KRAJE ODPRODAT NEMOVITÝ MAJETEK

Olomoucký kraj nabízí k odprodeji tento nemovitý majetek:

část pozemku parc. č. 5 377, zahrada o výměře 594 m², dle geometrického plánu č. 7535-135/2025 pozemek parc. č. 5377/1 o výměře 594 m², se všemi součástmi a příslušenstvím, v k.ú. a obci Prostějov, z vlastnictví Olomouckého kraje, z hospodaření Gymnázia Jiřího Wolkeho, Prostějov, Kollárova 3, za minimální kupní cenu stanovenou dle znaleckého posudku ve výši 2 079 000 Kč, když jednotlivé nabídky budou přijímány v uzavřených obálkách. Nabyvatel uhradí veškeré náklady spojené s převodem vlastnického práva a správní poplatky spojený s návrhem na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí. Cenové nabídky s uvedením případného účelu využití předmětných nemovitostí prosím zašlete nebo osobně doručte v termínu od 16. 2. do 17. 4. 2026 do 12:00 hodin na adresu: Olomoucký kraj, komise pro majetkoprávní záležitosti Rady Olomouckého kraje, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc. Nabídku je nutno zaslat ve dvou uzavřených obálkách* a v levém horním rohu obálky výrazně uvést slova „neotvírat – cenová nabídka – Prostějov“. Na obálce musí být rovněž uvedena doručovací adresa zájemce. Za včas doručené se považují nabídky, které byly Olomouckému kraji na uvedenou adresu v uvedeném termínu doručeny.

Žádosti, podněty a připomínky k tomuto záměru Olomouckého kraje se přijímají do 17. 4. 2026 do 12.00 hod. na adrese: Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor majetkový, právní a správních činností, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc.

Doba zveřejnění záměru: od 16. 2. do 17. 4. 2026

Kontakty: Bc. Veronika Juřenová – v.jurenova@olkraj.cz, tel. 585 508 130

*Nabídku vložte do jedné obálky s označením nabídky a tuto obálku poté vložte do druhé obálky a opět uveďte název nabídky.

Pro další jednání v předmětné záležitosti prosím uveďte do nabídky Vaši přesnou adresu a telefonický kontakt, popřípadě e-mailovou adresu.

OLOMOUCKÝ TVARŮŽKOVÝ FESTIVAL

To musíte zažít!
150 let Olomouckých tvarůžků

18.–19. dubna 2026

10:00–18:00 | Olomouc
Horní a Dolní náměstí

tvaruzkovyfestival.olomouc.eu

